

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ל שבת, תשע"ג 10/02/2013

סומן: כ-13-11112

לכבוד

חברי דירקטוריון בנק לאומי,

מר. סאמט חיים	יו"ר הדירקטוריון מר. ברודט דוד
פרופסור שלו גבריאל	גברת סמט צפורה
מר. גוזמן רמי אברהם	מר. אבנר דוד
מר. דברת משה	פרופסור גנס אריה
מר. כהן דורון	מר. דרורי יהודה
מר. נרדי יואב	גברת כץ מרים
פרופסור צדקה אפרים	מר. ספיר עמוס
	מר. שטרן ידידיה צבי

א.ג.נ. שלום רב,

הנדון: מילוי חובת הנאמנות של דירקטוריון בנק לאומי לפקח על עבודת ההנהלה בנוגע להלוואות לקבוצת אי.די.בי, גנדן וטומהוק

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: התנועה) הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 24.1.12012 התפרסמו בעיתונות הכלכלית בישראל ידיעות בנוגע להצעת הסדר חוב שהציעו מר נוחי דנקנר וחברת אי.די.בי אחזקות ("החברה") למחזיקי אגרות החוב והבנקים.¹ הצעת החברה ניתנה לאחר תקופה ארוכה של ספקולציות, הודעות סותרות וניסיונות מניסיונות שונים להימנע מהצורך בשימוש בסעיף 350 לחוק החברות למען אישור הסדר חוב בין החברה לנושיה. על פי המפורסם, ההצעה כוללת "תספורת" בהיקף נרחב, כ-700-500 מיליון שקלים.

¹ מיכאל רוכוורגר, דנקנר מצטרף למועדון "הטייקונים המספרים": מציע תספורת של 600 מ' ש', **the-marker**

<http://www.themarker.com/markets/1.1913923> (24.1.2013)

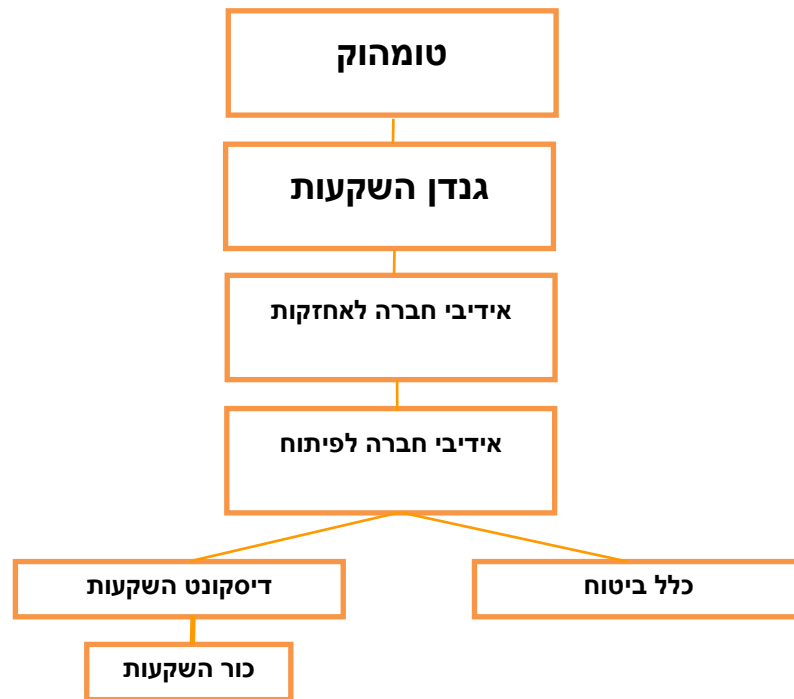
רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

2. נדמה כי הכתובת הייתה על הקיר מזה זמן רב. מזה תקופה לא קצרה שהחברה מציגה נתונים פיננסיים בעייתיים, כולל מינוף חריג ומסוכן. שיאם של נתונים בעייתיים אלו בהערת עסק חי שהוצמדה לדוחות הכספיים של החברה בחודש ספטמבר 2012.
3. נוסף על כך לחברות הפרטיות השולטות בשרשור בחברה, קרי, גנדן אי.די.בי, גנדן השקעות וטומהוק (ראו השרטוט שבהמשך) יש חובות משמעותיים, בהיקף של מאות מיליוני שקלים לבנקים בישראל ומחוצה לה. (מטעמי נוחות- טומהוק, גנדן השקעות, אי.די.בי אחזקות, אי.די.פיתוח, דסק"ש, כלל ביטוח וכור השקעות - ייקראו להלן, ביחד ולחוד "קבוצת אי.די.בי").

4. מובן, אפוא, חששם של מחזיקי אגרות החוב של קבוצת אי.די.בי, להם היא חייבת מיליארדי שקלים, ודרישתם הפומבית, כפי שהצהירו לא אחת, כי החברה תפתח עמם במגעים במטרה

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- להבטיח את זכויותיהם.² ואכן, כאמור, כך אכן קרה וזאת למרות שבעל השליטה מר נוחי דנקנר חזר ואמר מספר פעמים באופן פומבי שהוא אינו מתכוון לדון על הסדר חוב ושהוא יחזיר את כל חובותיו לציבור ולבנקים.³
5. בתוך ההמולה התקשורתית נפקד קולו של דירקטוריון בנק לאומי, לו חייבת קבוצת אי.די.בי כספים רבים.
6. הבנקים, שבשגרה מקפידים כי כל לקוח פרטי ובעלי עסקים קטנים, שלקחו הלוואות, קל וחומר משכנתא יקפידו על עמידה בלוחות הסילוקין, וכאשר מתגלה חריגה ממהרים לפעול כנגד הלקוח- ממלאים פיהם מים. אין אנו שומעים על מימוש שיעבוד, דרישה לחילוט ערבויות, ניסיונות לתפיסת נכסים וככלל- התמונה המצטיירת מלמדת על יחס רך ומלטף מצד הבנקים כלפי קבוצת אי.די.בי, וזאת על אף היקפי החוב העצומים.
7. שתיקתו של בנק לאומי מדאיגה עוד יותר שכן מצופה היה מחברי הדירקטוריון להסיק שאם אי.די.בי אחזקות הגיע לדירוג של חדלות פירעון (Default) אזי על אחת כמה וכמה שחברת האם שלה (גנדן) הייתה צריכה מזמן להיחשב כחדלת פירעון ובוודאי שבוודאי כך גם חברת האם של חברת האם של אי.די.בי אחזקות.
8. כדירקטורים בבנק יש לכם אחריות כלפי בעלי המניות ונושיה, כבכל חברה בע"מ בישראל. אך חבים אתם אחריות נוספת, ייחודית לכם בלבד- **אחריות כלפי ציבור המפקידים והחוסכים**. הרי הבנק מנהל כספים שאינם שלו- כספים של ציבור המפקידים הרחב. האחריות לוודא כי הכסף, שאינו שייך לבנק – או לבעלי מניותיו-- אלא נמצא בידיו לפיקדון ומשמורת, מנוצל ומשומש כהלכה מוטלת על נושאי המשרה הבכירים בבנק ובראש ובראשונה- עליכם כחברי דירקטוריון הבנק. למותר לציין ששימוש לוקה בפיקדונות הציבור, כמו גם אי גביית חובות ראוויה, עלול להוביל לתביעות כנגדכם כדירקטורים בבנק.
9. דומיית דירקטוריון בנק לאומי מטרידה ומעלה שאלות ותהיות קשות ואין לפוטרה באמירות רפות שהבנק אינו מנהל את ענייניו מול לקוחות בתקשורת. אין מדובר בחוב קטן, לא במספרים מוחלטים ולא ביחס לנכסים המנוהלים על ידי הבנקים. זאת בוודאי יודעים חברי דירקטוריון הבנק היטב.

² ראו לדוגמא שלי אפלברג, המשקיעים הפרטיים של אי.די.בי לנאמנים: "קדמו הסדר כולל לקבוצה", **the-marker**

(5.2.2013) <http://www.themarker.com/markets/1.1922789>

³ ראו לדוגמא כתבה בגלובס, נוחי דנקנר: "לא מדברים על הסדר חוב; אני קונה מניות אי.די.בי" (19.5.2012)

<http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000750065>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

10. ידוע לנו כי וידוא גביית חובות לבנק אינו חלק מתפקידו של הדירקטוריון, אך עקב היקף החוב, וההשלכות הרחבות של אי גביית החוב על הבנק ועל ציבור המפקידים והחוסכים בישראל, מדובר לדעתנו במקרה חריג המחייב התערבות של דירקטוריון הבנק, כחלק מחובתו לפקח על ביצוע תפקידי המנהל הכללי.⁴

11. לאור האמור לעיל ולאור השלכות הרוחב של מעשה או מחדל שלכם בטיפול לקוי בקבוצת אי.די.בי, נבקש מכם, חברי דירקטוריון בנק לאומי לכנס ישיבת דירקטוריון שלא מן המניין בנוגע לחובות קבוצת אי.די.בי בה יידונו היקף חובות הקבוצה לבנק ודרכי הפעולה העומדות בפני הבנק- וביניהם חילוט ערבויות ומימוש שעבודים וערבויות ככל שאכן ניתנו כחלק מתנאי ההלוואה.

12. לתגובתך המהירה, נודה.

בכבוד רב,

צרויה מידד-לוזון, עו"ד
היועצת המשפטית

עמרי בן חורין
מחלקת כלכלה ומחקר

העתק:

מר דודו זקן, המפקח על הבנקים.

⁴ זאת לפי חוק החברות סעיף 92.